

MAE CROESTORIADEDD YN CYFRI

Bod yn greadigol wrth ddod â phobl a syniadau ynghyd ar gyfer addysg rywioldeb gynhwysol.

Rydyn ni'n grŵp o bum myfyriwr 13 - 17 oed sydd wedi cynnal a siarad mewn cynadleddau am faterion sy'n ymwneud â rhywedd a rhywioldeb mewn ysgolion. Rydyn ni i gyd yn frwd ynghylch yr angen i newid y ffordd mae addysg rhyw yn cael ei haddysgu i bobl ifanc. Mae ein cymdeithas ffeministaidd ac LGBTQ+ ar y cyd wedi darparu cyfle i ddysgu mwy am yr anghyfiawnderau rhywedd a rhywiol cysylltiedig mewn addysg rhyw brif ffrwd, ac i feddwl am sut gallwn ni ysgogi newid.

Cynhadledd (enw) 1550au

'gweithred ymgynghori â'n gilydd' o'r Lladin conferre 'dod ynghyd'

"Creodd y bleth ymdeimlad braf o gymuned gefnogol"

"Roeddwn i'n hoffi bod yn ymarferol, ac roedd pawb yn cymryd rhan oherwydd roeddech chi'n gallu cyffwrdd â hi. Mae 'na rywbeth am gyffwrdd â phethau sy'n ei gwneud yn fwy real"

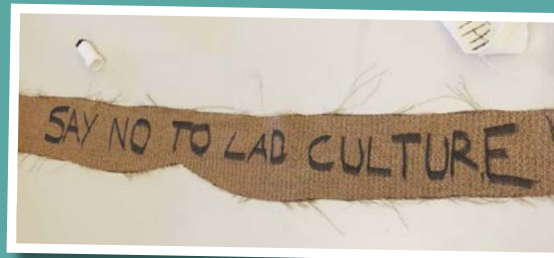

PLETHU DROS GYNNYDD

Gyda chefnogaeth ein haddysgwr, cawson ni gyfle i gynnal cynhadledd yn ein hysgol ar gyfer Diwrnod Rhyngwladol y Merched. Daeth y digwyddiad hwn â gwahanol bobl ynghyd, gan gynnwys ffeministaidd gweithredol ifanc eraill, ymgyrchwyr dros gydraddoldeb rhywedd, athrawon ac ymchwilyr. Cawson ni i gyd gyfle i glywed amrywiaeth o syniadau pobl ifanc am beth fyddai'n helpu i wneud cymdeithas yn fwy cyfartal a theg o ran rhywedd.

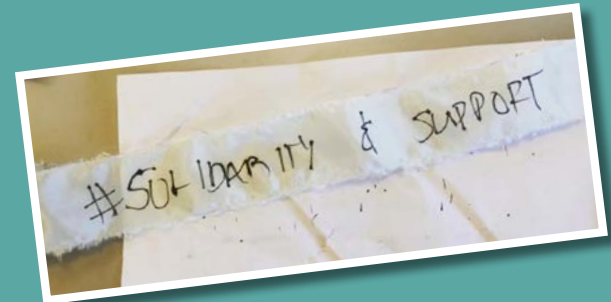
Un o uchafbwyntiau'r diwrnod oedd annog pawb oedd yn bresennol yn y gynhadledd i gymryd rhan yn greadigol trwy greu #plethdros gynnydd:

- 1 Ar stribedi o ffabrig, fe ysgrifennodd pob un ohonon ni sut yr hoffon ni weld ffeministaeth groestoriadol yn datblygu yn ein hysgolion, ac yna fe blethon ni'r stribedi hyn â'i gilydd mewn grwpiau bach

- 2 Cysylltwyd pob un o'r plethau hyn â'i gilydd i greu pleth enfawr â phum cainc
- 3 Roedd y bleth enfawr yn ymestyn trwy gynulleidfa'r gynhadledd, gan feddiannu lle, a phlethu rhwngon ni wrth i ni drafod ein syniadau ar gyfer newid.

Aeth Plethu dros Gynnydd ati i adfer gwehyddu, sef crefft cartref yr ystyriwyd yn hanesyddol ei bod yn waith menywod ac yn israddol i gyfryngau artistig eraill fel paentio neu gerflunio. Ysbrydolwyd Plethu dros Gynnydd gan weithredoedd artistiaid ffeministaidd yn ystod **Mudiad Rhyddhau'r Merched**, a'i nod oedd herio'r hierarchaethau esthetig hyn ac ysgogi potensial dulliau artistig fel gwehyddu i bontio ffiniau a chyfleu syniadau gwleidyddol.

Beth yw **croestoriadedd**?

Mae croestoriadedd yn lens sy'n eich galluogi i weld o ble mae pŵer yn dod ac yn gwrthdaro, ble mae'n cyd-gloi ac yn trawstorri. Mae'n fwy na mater syml bod problem hil fan hyn, problem rhywedd fan hyn, a phroblem dosbarth neu LGBTQ fan yna. Mae'r fframwaith hwnnw'n aml yn dileu beth sy'n digwydd i bobl sy'n dioddef yr holl bethau hyn.

(Kimberlé Crenshaw)

SGYRSIAU SYDYN

O ganlyniad i'r gynhadledd, cawson ni wahoddiad i rannu ein syniadau am weddnewid addysg rhyw mewn cynhadledd arall ar gydraddoldeb rhywedd. Paratôdd pob un ohonon ni sgwrs sydyn dwy funud ar y pynciau a oedd bwysicaf i ni, pam roedden ni eisiau iddyn nhw gael eu haddysgu a'u pwysigrwydd i'r cwricwlwm addysg rhyw.

Roedd ein pynciau'n cynnwys:

Hawliau menywod i ddysgu am bleser rhywiol a mastyrbio heb gywilydd

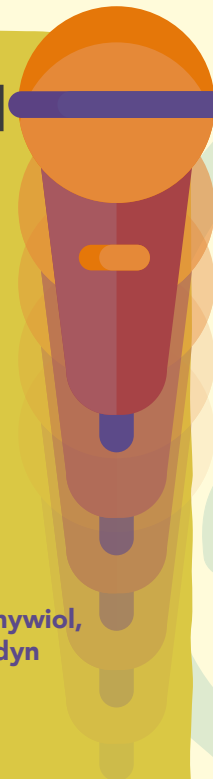
Pam dylen ni gael ein haddysgu am ymosodiad rhywiol, camdriniaeth a thrais, a'r gwahaniaethau rhyngddyn nhw

Sut rydych chi'n cyrraedd yr eiliad cydsynio

Atgenhedlu amgen a hunaniaethau a pherthnasoedd LGBTQ+

"Daeth llawer o bobl i siarad â ni ar y diwedd i ddweud cymaint oedden nhw wedi mwynhau ein sgwrsiau"

"Ar ôl y gynhadledd, cawson ni wahoddiad i gymryd rhan mewn ymgyrchoedd eraill ar gyfer addysg rhyw gynhwysol"

PAM CYNADLEDDAU?

"Doeddwn i ddim wedi bod i gynadleddau fel hyn o'r blaen, ac roeddwn i'n credu ei bod hi'n dda iawn gallu siarad â phobl a chanolbwyntio ar geisio newid y materion."

"Roeddwn i'n hoffi'r sesiynau grŵp yn fawr, lle gallech chi ddewis pwy i wrando arno oherwydd efallai bod gennych chi fwy o ddiddordeb mewn un pwnc nag un arall."

"Roedd yn dda clywed gan fyfyrwyr eraill, rwy'n credu bod cynhadledd dda yn cyflwyno amrywiaeth o safbwyntiau."

"Mewn cynadleddau, rydych chi'n cael gwrandao ar safbwyntiau pobl eraill a beth sydd ganddyn nhw i'w ddweud, sy'n ehangu eich safbwynt a'ch dealltwriaeth o'r pwnc."

"Mae'n annog pobl i siarad. Ar ôl y gynhadledd, fe soniais i wrth fy nhad amdani gartref, ac yna aeth fy nhad i'r gwaith a dywedodd wrth bobl eraill amdani. Mae'n annog pawb i siarad p'un a oeddech chi yno ai peidio."

EIN HAWGRYMIADAU AR GYFER YSGRIFENNU ARAITH

Ysgrifennwch mewn arddull sy'n teimlo'n iawn i chi

Peidiwch â meddwl gormod amdano

Os yw'n bwnc sy'n agos at eich calon ac mae gennych chi safbwyntiau cryf arno, peidiwch â phoeni beth allai pobl eraill ei feddwl

DIY

PLETHU DROS GYNNYDD FFEMINISTAIDD

- 1 Dewiswch amrywiaeth o stribedi o liain lliw. Byddai darnau o ffabrig, hen ddillad neu ddillad gwely yn gweithio
- 2 Ysgrifennwch sut hoffech chi weld syniadau ac arferion ffeministaidd yn datblygu yn eich ysgolion. Treuliwch amser yn darllen eich negeseuon eich gilydd.
- 3 Yna, gan weithio mewn parau neu grwpiau bach, plethwch eich darnau ffabrig ynghyd.
- 4 Pan fyddwch chi wedi creu eich pleth, unwch hi â'r rhai eraill i greu pleth fawr. Fe allech chi ddyuno sicrhau bod negeseuon allweddol yn weladwy i eraill eu darllen.
- 5 Dewch o hyd i rywle yn eich ysgol i arddangos eich rhubanau a fydd yn annog pobl i drafod y materion rydych chi eisiau eu newid. Gallech chi eu lapio nhw o amgylch coeden, eu hongian nhw o ffens - neu hyd yn oed eu gwisgo nhw!
- 6 Gallech chi adael rhai stribedi ffabrig gwag er mwyn i bobl eraill ymuno â'ch ymgyrch #plethudrosgynnydd trwy ychwanegu eu negeseuon cefnogaeth eu hunain.

Gweithgaredd estyn

1

Tynnwch lun o'r neges cyn i chi blethu, a chrewwch stori luniau o'ch gweithgaredd #plethudrosgynnydd

2

Ceisiwch greu cerdd o rai o'r negeseuon.

3

Dewiswch 3 neges y gallwch ddechrau arny nhw yn syth, y mis nesaf a'r flwyddyn nesaf. Defnyddiwch yr adnodd **agenda ar-lein** i roi eich cynlluniau ar waith.

Bydd arnoch angen:

Stribedi ffabrig
Pennau ffelt

Os ydych chi eisiau cynnal eich cynhadledd eich hun, gallai'r **canllaw hwn** fod yn ddefnyddiol.

Gwylwch gynhadledd AGENDA pobl ifanc ar addysg perthnasodd a rhywioldeb gynhwysol yng Nghymru **yma**.

Edrychwch ar y weithrediaeth ffeministaidd "ratlo riwleri" yng Nghynulliad Ieuenctid Cydraddoldeb Rhywedd cyntaf Cymru **yma**.

Gweler yr astudiaeth achos **CODI LLAIS!** am syniadau ar gynnwys pobl ifanc wrth gynnal cynhadledd ar gyfer ysgolion cynradd ar rywedd, rhywioldeb a lles.

Dilynwch y ffrydiau Twitter #YOURVOICE2019 #FHSfemco o'r gynhadledd Cydweithfa Ffeministaidd ysgolion uwchradd yn Awstralia, sef 'Uno, Grymuso ac Aflonyddu', a ddyluniwyd gan bobl ifanc i ysbrydoli POBL IFANC i greu cymuned, dyfnhau eu dealltwriaeth o ffeministaeth ac ystyried newid y byd.

Mae'r Gronfa Ffeministaidd Ifanc wedi cyhoeddi "**Dewr, Creadigol, Gwydn: cyflwr byd-eang gweithredu gan ffeministaidd ifanc**", sydd ar gael i'w lawrlwytho am ddim, sy'n mapio'r ffyrdd arloesol y mae grwpiau ffeministaidd ifanc yn mynd i'r afael ag amrywiaeth o faterion o amgylch y byd a'r heriau maen nhw'n eu hwynebu, gan gynnwys diffyg capasiti, adlach a ffundamentaliaeth, a bygythiadau i ddiogelwch.

Am fwy o adnoddau grwpiau ieuenctid a gwefannau ffeministaidd, gweler **Megino Tanau Ffeministaidd**

Gweler y mudiad ffeministaidd trawstoriadol **SPARKmovement.org** gan gynnwys **Pecynnau SPARK i Weithredwyr**.

Ar gyfer blogiau ymchwil ar rywioldeb a materion rhywedd, ewch i **www.sexgenlab.org**

Cyn i chi ddechrau addasu'r gweithgaredd hwn ar gyfer y plant a'r bobl ifanc yn eich lleoliad, darllenwch yr adran ar **Ddiogelwch a Chefnogaeth**.